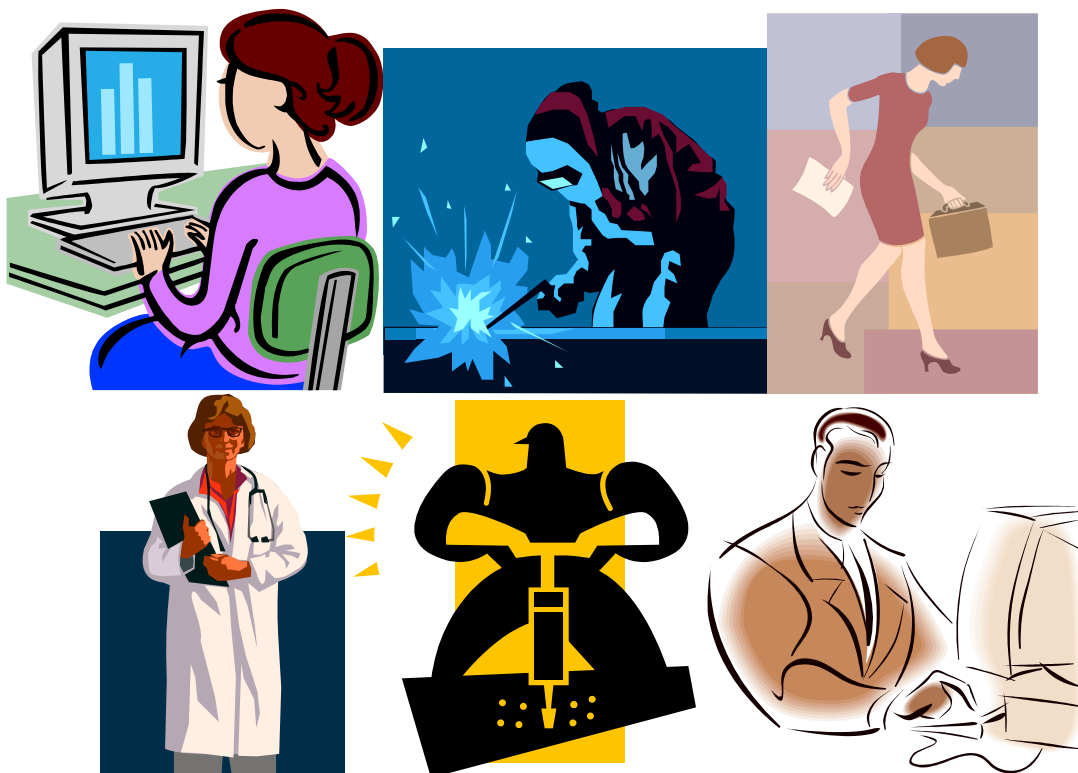

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W SOPOCIE W I PÓŁROCZU 2014**

Październik 2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA BEZROBOTNYCH MIESZKANCÓW SOPOTU WG ZAWODÓW.....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW.....	11
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	13
WNIOSKI.....	24

WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni realizując zalecenia wynikające z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. u. z 2013r., poz. 674 z późn. zm.) przygotował kolejny ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Sopocie.

Raport ten jest oparty na sprawozdaniu MPIPS-01(załączniki 2 i 3) i obejmuje analizę struktury osób zarejestrowanych w tut. Urzędzie w I półroczu 2014r., analizę napływu bezrobotnych w tym okresie, a także ofert pracy złożonych przez pracodawców. Analiza ta dotyczy w szczególności zawodów deficytowych i zawodów nadwyżkowych. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W niniejszym opracowaniu zwrócono również uwagę na tzw. zawody zrównoważone czyli takie, wśród których istnieje równowaga pomiędzy ofertami pracy, a poszukującymi jej bezrobotnymi, zarejestrowanymi w tut. Urzędzie.

Podczas interpretacji danych z załączników do sprawozdania z MPIPS brane były pod uwagę duże grupy zawodowe, grupy elementarne, struktura ofert pracy i bezrobotnych według PKD oraz według działalności ostatniego miejsca pracy.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Sopocie służy do określenia działań, mających na celu zwiększenie stabilności lokalnego rynku pracy i usprawnienie jego funkcjonowania. Wiedza na temat zachodzących zmian ułatwia podejmowanie odpowiednich decyzji przez instytucje rynku pracy, pracodawców, ośrodki szkoleniowe i edukacyjne oraz bezrobotnych. Informacje o zawodach nadwyżkowych i deficytowych pozwalają pracodawcom dostosować wymagania wobec kandydatów do pracy, bezrobotnym - kwalifikacje, a wszelkim instytucjom, które związane są z nauczaniem - kierunki kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

I. Analiza bezrobotnych wg zawodów w Sopocie. Stan w końcu I półrocza 2014 roku.

Poniższa analiza przedstawia stan bezrobocia na koniec I półrocza 2014 roku w Sopocie, na podstawie 38 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 223 elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) oraz 370 zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów. Na koniec I- półrocza 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni łącznie zarejestrowanych było **834** bezrobotnych mieszkańców Sopotu, z czego **416** stanowiły kobiety (49,88%). W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, liczba ta spadła o 57 osób (zarejestrowanych było 891 mieszkańców Sopotu). Spadek liczby osób bezrobotnych może świadczyć o tym, że sytuacja na rynku pracy stopniowo się polepsza.

Wśród osób bezrobotnych znajdowało się **749** osób posiadających przygotowanie zawodowe oraz **85** osoby bez zawodu. Liczba osób bez zawodu w stosunku do I półrocza 2013 roku wzrosła jedynie o 1 osobę. W grupie osób bezrobotnych, posiadających przygotowanie zawodowe zanotowano dość widoczny spadek. W tym wypadku różnica wynosi 58 osób.

Analiza osób bezrobotnych z Sopotu wg zawodów wskazuje, iż najliczniej reprezentowanymi profesjami byli:

- Inny zawód lub bez zawodu – 85 osób (10,19%)
- Sprzedawca – 52 (6,24%)
- Technik prac biurowych – 21 (2,52%)
- Ekonomista – 19 (2,28%)
- Technik ekonomista – 18 (2,16%)
- Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych - 16 (1,92%)
- Robotnik gospodarczy – 15 (1,80%)
- Specjalista do spraw marketingu i handlu – 13 (1,56%)
- Przedstawiciel handlowy - 12 (1,44%)
- Księgowy – 11 (1,32%)
- Robotnik budowlany – 11 (1,32%).

W porównaniu z I półroczem 2013 roku, w rankingu zawodów osób bezrobotnych nie ma takich zawodów jak: pedagog oraz ślusarz. Pojawiły się natomiast zawody: przedstawiciel

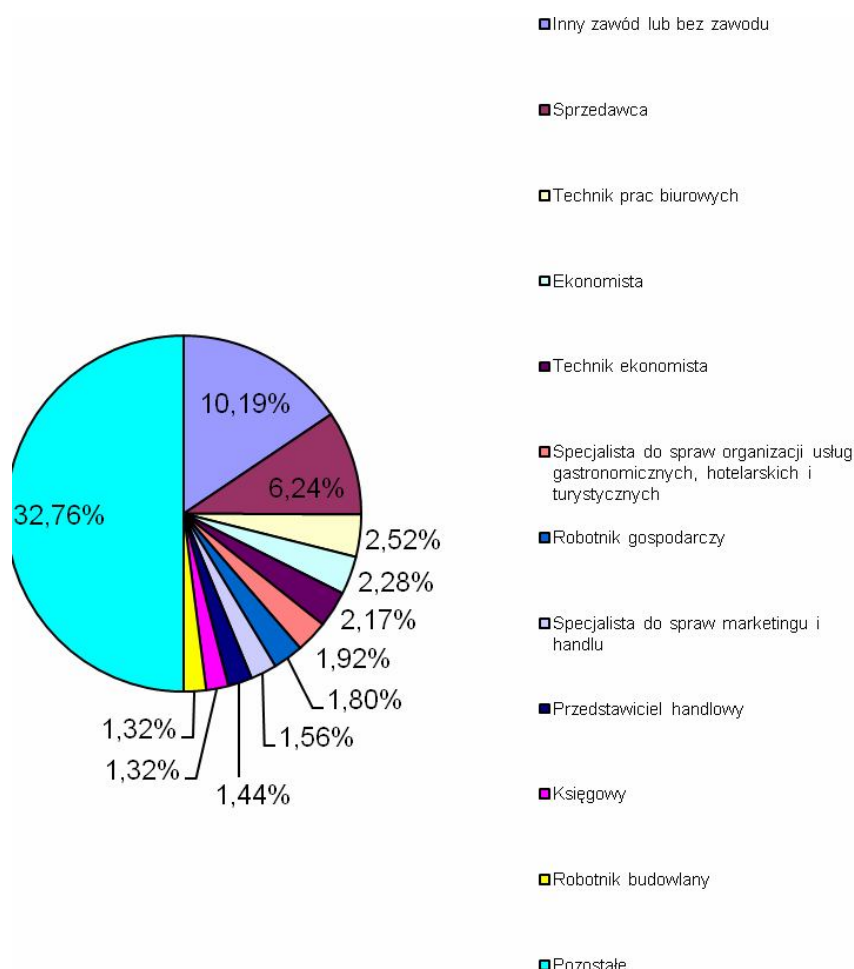
handlowy, księgowy oraz robotnik budowlany. Dwa pierwsze zawody najliczniej reprezentowane przez osoby bezrobotne w 2013r. pozostały bez zmian - były to: inny zawód lub bez zawodu oraz sprzedawcy. Ubiegłoroczne trzecie miejsce ekonomistów zajęli technicy prac biurowych. W przypadku sprzedawców, podobnie jak w latach ubiegłych przyczyną stosunkowo dużej liczby osób bezrobotnych w tym zawodzie był fakt, iż wiele osób kończy lokalne szkoły zawodowe lub średnie o kierunku handlowym, a na rynku pracy nie ma tak dużego zapotrzebowania na pracowników posiadających ww. wykształcenie. Pewien spadek (o 25 osób), w stosunku do roku poprzedniego, liczby zarejestrowanych sprzedawców może być po części związany z otwarciem w Gdyni Centrum Riviera. Usytuowanie galerii handlowej przy stacji Szybkiej Kolei Miejskiej powoduje, iż pracę w tym miejscu chętnie podejmują nie tylko mieszkańcy Gdyni ale również Sopotu oraz Gdańska. Obserwowane w analogicznym okresie roku ubiegłego zamykanie sklepów sieciowych w galeriach handlowych nie ma już tak negatywnego znaczenia dla rynku pracy, ponieważ w miejsce zamykanych sklepów otwierane są nowe, w których zatrudnienie znajdują osoby bezrobotne. Jednocześnie wciąż pracodawcy często proponują kandydatom do pracy na stanowisku sprzedawcy najniższe wynagrodzenie krajowe, ewentualnie uzupełnione dodatkowo o procent od sprzedaży w danym miesiącu. Z tego powodu wiele osób nie decyduje się na podjęcie pracy jako sprzedawca. Szukają oni pracodawcy, który jest w stanie zapewnić im stałą miesięczną pensję.

Na trzecim miejscu w rankingu znaleźli się technicy prac biurowych. Przyczyną dużej liczby osób rejestrujących się w tym zawodzie jest niewątpliwie małe zapotrzebowanie na rynku pracy na osoby o takich kwalifikacjach. Obowiązki na tym stanowisku może wykonywać każda osoba z wykształceniem średnim lub wyższym. Pracodawcy często rekrutując na stanowiska do pracy biurowej wybierają jednak osoby po studiach. Również dużo szkół w stosunku do zapotrzebowania na rynku pracy, kształci w zawodach przygotowujących do pracy biurowej. Należy jednak stwierdzić, iż osoby kończące takie kierunki mają małe szanse na znalezienie zatrudnienia, ponieważ konkurencja na rynku jest dosyć duża. W czołówce rankingu znajdują się również ekonomiści oraz technicy ekonomii. Osób kończących szkoły średnie lub wyższe o kierunku ekonomicznym, jest znacznie więcej niż miejsc pracy oferowanych dla pracowników o tym wykształceniu. Jeszcze kilka lat temu ukończenie szkoły wyższej o kierunku ekonomicznym gwarantowało niemal natychmiastowe znalezienie pracy. Obecnie jednak sytuacja uległa zmianie. Poszukiwani są przede wszystkim

ekonomiści z dużym doświadczeniem, umiejętnościami zawodowymi oraz chęcią do poszerzania swojej wiedzy. Niestety niewiele osób spełnia w 100% takie wymagania pracodawców. Młodzi ludzie po studiach ekonomicznych często mają również wygórowane wymagania dotyczące wynagrodzenia i warunków pracy, co dodatkowo utrudnia im podjęcie zatrudnienia. Pewną alternatywą dla osób z wykształceniem ekonomicznym może być praca w powstających ostatnio w dużej ilości placówkach bankowych oraz firmach ubezpieczeniowych. Jest to jednak niestety praca na tzw. „pierwszym froncie” bezpośrednio z klientem oraz zwykle z wynagrodzeniem prowizyjnym. Wiele osób nie jest zainteresowanych podjęciem takiego zatrudnienia, licząc że uda im się znaleźć coś atrakcyjniejszego.

Poniższy wykres przedstawia zawody osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni jako bezrobotni z terenu Sopotu. Stan na koniec I półrocza 2014r.

Struktura bezrobotnych wg zawodów w Sopocie. Stan w końcu I półrocza 2014 roku.

Analiza bezrobotnych mieszkańców Sopotu w końcu I półrocza 2014 roku według dużych grup zawodów.

Analizując strukturę osób bezrobotnych na podstawie dużych grup zawodowych (2-cyfrowy kod) ustalono, iż na koniec I półrocza 2014 roku na pierwszych miejscach znaleźli się:

- Sprzedawcy i pokrewni – 10,42 %
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 10,28 %
- Średni personel do spraw biznesu i administracji – 9,21%
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 8,41%
- Pracownicy usług osobistych – 6,67%.

W porównaniu do I półrocza 2013 roku klasyfikacja dużych grup zawodowych nie uległa zmianom. Zmianie uległa jedynie ich kolejność w rankingu. Na pierwszym miejscu wciąż znajdują się sprzedawcy. Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że w czołówce nie ma żadnych zawodów technicznych. Układ ten jest doskonałym dowodem na poparcie tezy o nadmiarze na rynku pracy osób z wykształceniem humanistycznym, mającym swe źródło w funkcjonowaniu na terenie Trójmiasta dużej liczby szkół i uczelni o takim właśnie profilu.

Analizując strukturę osób bezrobotnych na podstawie elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) ustalono, iż w końcu I półrocza 2014 roku na pierwszych miejscach znaleźli się:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty) – 8,81%
- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju – 4,67%
- Pracownicy obsługi biurowej - 2,80%
- Ekonomiści – 2,54%.

W porównaniu z I półroczem 2013 roku, w I półroczu 2014 roku czołowe miejsca w rankingu elementarnych grup zawodowych nie uległy dużym zmianom. Z trzeciej pozycji zniknęli gospodarze budynków, których miejsce zajęli pracownicy obsługi biurowej. Co potwierdza wcześniej przytoczoną tezę o dużych trudnościach tej grupy zawodowej w

znalezieniu pracy. Pozostałe pozycje nie zmieniły się w stosunku do roku ubiegłego.

Napływ bezrobotnych według zawodów w Sopocie w I półroczu 2014 roku.

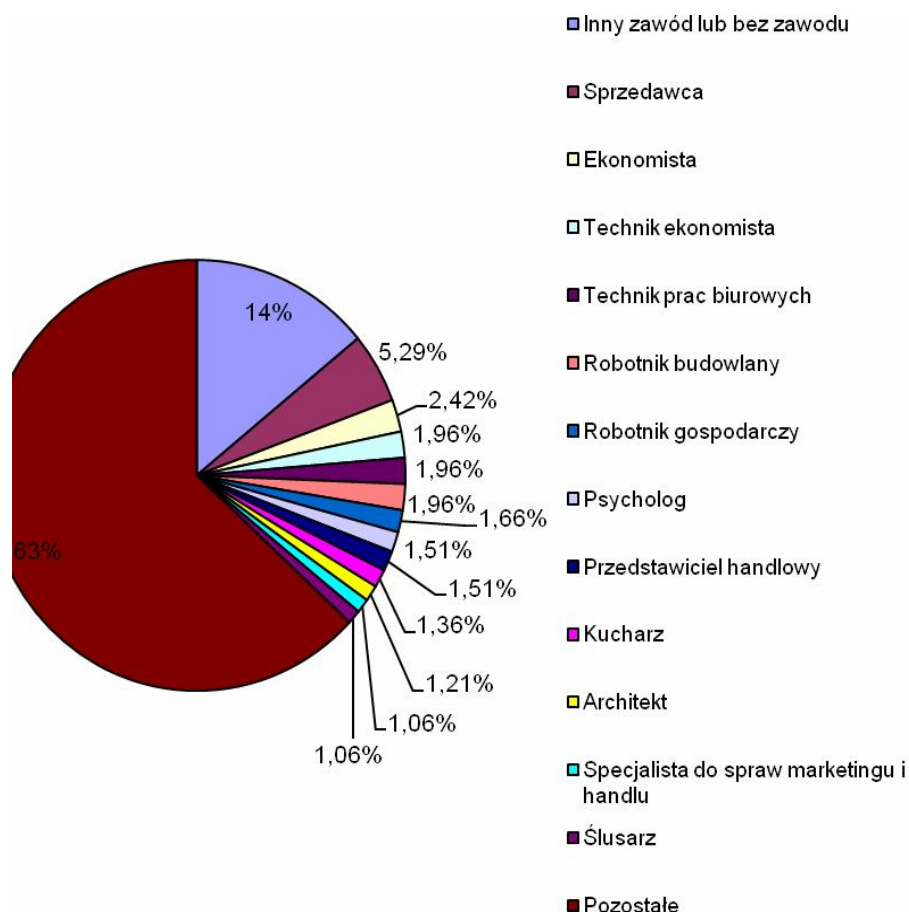
W I półroczu roku 2014 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni zarejestrowało się **662** mieszkańców Sopotu. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, liczba ta zmalała o **111** osób.

Wśród bezrobotnych znajdowało się **569** osób posiadających przygotowanie zawodowe oraz **93** osoby reprezentujące grupę inny zawód lub bez zawodu. Liczba osób bez zawodu w stosunku do I półrocza 2013 roku zmalała o 20 osób. Spadek nastąpił również w grupie osób bezrobotnych, posiadających przygotowanie zawodowe. W tym wypadku różnica wynosiła 91 osób.

Najliczniej reprezentowane zawody przez Sopocian zarejestrowanych jako bezrobotni w I półroczu 2014 roku:

- Inny zawód lub bez zawodu – 93 osoby (14,05%)
- Sprzedawca – 35 (5,29%)
- Ekonomista – 16 (2,42%)
- Technik ekonomista – 13 (1,96%)
- Technik prac biurowych – 13 (1,96%)
- Robotnik budowlany – 13 (1,96%)
- Robotnik gospodarczy – 11 (1,66%)
- Psycholog – 10 (1,51%)
- Przedstawiciel handlowy – 10 (1,51%)
- Kucharz – 9 (1,36%)
- Architekt – 8 (1,21%)
- Specjalista do spraw marketingu i handlu – 7 (1,06%)
- Ślusarz – 7 (1,06%).

Struktura napływu bezrobotnych wg zawodów w powiecie m. Sopot w I półroczu 2014r.

Na podstawie powyższych danych widzimy, że najliczniej napływały do bezrobocia w I półroczu 2014 roku osoby z grupy inny zawód lub bez zawodu. Na drugim miejscu, podobnie jak w poprzednim roku, uplasowali się sprzedawcy. W obu grupach nastąpił spadek liczby osób zarejestrowanych. W I półroczu 2014 roku zarejestrowano 93 osoby bez zawodu - o 20 osób mniej niż w roku 2013, oraz 35 sprzedawców - o 12 osób mniej niż w analogicznym okresie roku 2013. W czołówce znalazły się również takie zawody jak: ekonomista, technik ekonomista, technik prac biurowych, robotnik budowlany, robotnik gospodarczy, psycholog, przedstawiciel handlowy, kucharz, architekt, specjalista do spraw marketingu i handlu, ślusarz. Pojawienie się psychologów w czołówce rankingu jest zapewne

spowodowane nadal zbyt dużą liczbą osób w tym zawodzie, w porównaniu z zapotrzebowaniem na tego typu kwalifikacje na rynku pracy. Ogromne znaczenie ma również zauważalny w ostatnich latach trend wybierania właśnie tego kierunku kształcenia przez osoby młode. Z pewnością sam kierunek jest bardzo ciekawy, nie daje natomiast dużych szans na znalezienie zatrudnienia. Pewnym pozytywnym zaskoczeniem jest nie pojawienie się w rankingu, inaczej niż w roku ubiegłym, osób posiadających kwalifikacje do pracy w branży turystyczno-gastronomicznej. Jedynym zawodem, który reprezentuje ten obszar jest kucharz. Zabrakło natomiast, obecnych w roku ubiegłym kelnerów, pomocy kuchennych oraz specjalistów ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. Przyczyną takiego stanu rzeczy może być zwiększająca się z roku na rok liczba turystów zagranicznych (szczególnie Rosjan) odwiedzających Sopot oraz doskonała pogoda tego lata, która spowodowała iż wielu rodaków wybrała na wakacje Sopot zamiast zagranicznych kurortów. Można również przypuszczać, iż wieloletnia dyskusja nt. braku umiejętności językowych przez osoby uczące się na kierunkach turystycznych przyniosła w końcu efekty w postaci położenia większego nacisku na naukę języków obcych przez te osoby. Co w naturalny i dość oczywisty sposób ułatwiło absolwentom opisywanych kierunków znalezienie pracy w wyuczonych zawodach.

Analizując strukturę napływu osób bezrobotnych w I półroczu 2014 r. na podstawie dużych grup zawodowych ustalono, iż najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- Sprzedawcy i pokrewni – 10,02%
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 9,31%
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 8,44%
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 7,91%
- Średni personel do spraw biznesu i administracji – 7,38 %.

W porównaniu z rokiem ubiegłym pierwsze trzy miejsca w rankingu nie uległy zmianom. Z czwartego miejsca zniknęli natomiast pracownicy usług osobistych, którzy zostali zastąpieni przez specjalistów nauk fizycznych, matematycznych i technicznych. Piąte miejsce, tak jak w roku ubiegłym zajął średni personel do spraw biznesu i administracji.

Analizując strukturę napływu osób bezrobotnych w I półroczu 2014 roku na podstawie

elementarnych grup zawodowych ustalono, iż najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 8,09%
- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju – 3,87%
- Ekonomisci – 2,81%
- Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych 2,28 %
- Pracownicy obsługi biurowej 2,28%
- Gospodarze budynków 2,28%
- Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym 2,28%

W czołówce, w porównaniu z rokiem ubiegłym, pozostały grupy: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), specjaliści do spraw administracji i rozwoju, gospodarze budynków. Ostatnia grupa spadła z miejsca trzeciego na szóste. Miejsce trzecie zajęli natomiast ekonomiści. Co potwierdza pogląd, iż grupa ta ma trudności ze znalezieniem zatrudnienia.

II. Analiza ofert pracy wg zawodów w Sopocie w I półroczu 2014 roku.

W I półroczu 2014 roku sopoccy pracodawcy złożyli łącznie **376** ofert pracy. W I półroczu 2013 roku liczba złożonych ofert pracy wynosiła **276**. W analizowanym okresie najwięcej ofert pracy wpłynęło do tut. Urzędu w zawodach:

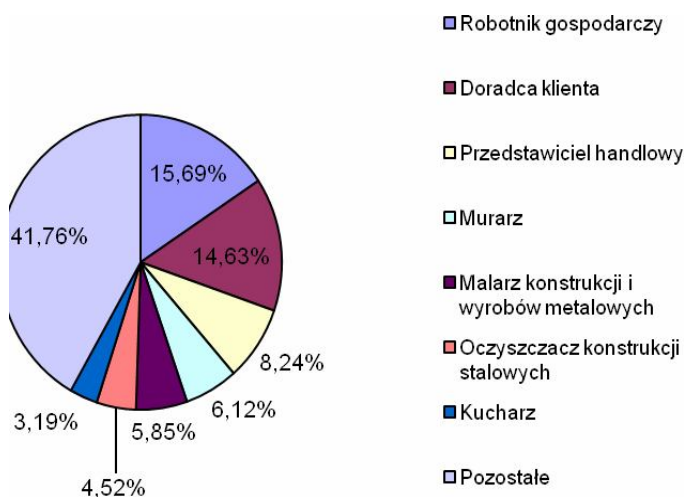
- Robotnik gospodarczy – 59 (15,69%)
- Doradca klienta – 55 (14,63%)
- Przedstawiciel handlowy – 31 (8,24%)
- Murarz – 23 (6,12%)
- Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych – 22 (5,85%)
- Oczyszczacz konstrukcji stalowych – 17 (4,52%)
- Kucharz – 12 (3,19%).

Porównując oferty pracy z I półrocza 2013 roku i z I półrocza 2014 roku widzimy pewne różnice w zapotrzebowaniu na rynku pracy. W obu latach w czołówce rankingu znalazły się takie zawody jak: robotnik gospodarczy, przedstawiciel handlowy, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, oczyszczacz konstrukcji stalowych. Jednak w I półroczu

2014 roku pojawiły się również nowe zawody, takie jak: murarz, kucharz, doradca klienta. Utrzymywanie się w rankingu dużego, jak na warunki niewielkiego Sopotu, zapotrzebowania na zawody związane z konserwacją wyrobów metalowych oraz pojawienie się murarzy potwierdza obserwowaną od pewnego czasu tendencję, iż na lokalnym rynku pracy rośnie zapotrzebowanie na osoby do wykonywania specjalistycznych prac technicznych.

Poniższy wykres przedstawia strukturę zgłoszonych ofert pracy wg zawodów w I półroczu 2014 roku.

Struktura zgłoszonych ofert pracy wg zawodów w I półroczu 2014r.

Analizując strukturę zgłoszonych ofert pracy wg dużych (2 cyfrowych) grup zawodowych zaobserwować można, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło w obrębie takich grup jak:

- Pracownicy usług osobistych – 20,74%
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 20,48 %

- Sprzedawcy i pokrewni – 19,95%
- Średni personel do spraw biznesu i administracji – 9,84 %
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 5,58%

Struktura oferowanego zatrudnienia nie uległa znaczącym zmianom w stosunku do roku ubiegłego. W czołówce rankingu powtórzyły się w stosunku do roku ubiegłego cztery grupy zawodowe tj. pracownicy usług osobistych, robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków), średni personel do spraw biznesu i administracji oraz robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni. Nową grupą, nie wykazaną w rankingu ubiegłorocznym są sprzedawcy i pokrewni. Natomiast zniknęli z rankingu pracownicy usług ochrony.

Analiza struktury zgłoszonych ofert pracy wg elementarnych grup zawodowych wskazuje, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło w obrębie takich grup jak:

- Gospodarze budynków – 15,69 %
- Przedstawiciele handlowi – 8,24%
- Murarze i pokrewni – 6,12%
- Malarze i pokrewni – 5,85%

Struktura oferowanego zatrudnienia w obrębie elementarnych (4 cyfrowych) grup zawodowych uległa w okresie ostatniego roku pewnym zmianom. W porównaniu z I półroczem 2013 roku pojawiła się nowa grupa zawodów: murarze i pokrewni. W czołówce rankingu pozostały takie grupy jak: gospodarze budynków, przedstawiciele handlowi oraz malarze i pokrewni.

III. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I półroczu 2014 roku w Sopocie przeprowadzono w oparciu o **370** profesji. Dla **312** profesji w badanym okresie nie było ofert pracy. Brak zapotrzebowania na pracowników oraz brak poszukujących pracy dotyczył **105** zawodów. Były to głównie zawody wymagające wysokich kwalifikacji lub wąskiej specjalizacji zawodowej oraz zawody związane ze stanowiskami kierowniczymi np. dyrektor

handlowy, prezes, kierownik budowy, specjalista ds. public relations, grafik komputerowy multimediiów. Z zawodów nie wymagających kwalifikacji w ww. zestawieniu pojawiły się m.in.: salowa, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, goniec, parkingowy.

Przypadków gdzie pojawiły się oferty pracy, a nie było zarejestrowanych w tym zawodzie osób bezrobotnych (wartość wskaźnika deficytu wynosiła MAX) było 25.

Do zawodów deficytowych należy zaliczyć wszystkie te zawody, dla których wskaźnik deficytu (stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie) jest większy od 1,1. Poniższa tabela przedstawia te zawody, na które był popyt, natomiast nie było siły roboczej.

Zawody deficytowe w Sopocie w I półroczu 2014 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	713103	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	22,0000
2	524902	Doradca klienta	13,7500
3	711202	Murarz*	11,5000
4	711404	Zbrojarz	11,0000
5	751201	Cukiernik*	7,0000
6	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	7,0000
7	515303	Robotnik gospodarczy	5,3636
8	332203	Przedstawiciel handlowy	3,1000
9	422602	Recepcjonista	3,0000
10	752208	Stolarz meblowy	3,0000
11	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	3,0000
12	741103	Elektryk*	2,0000
13	941201	Pomoc kuchenna	1,6000
14	512001	Kucharz	1,3333
15	911207	Sprzątaczką biurowa	1,3333

W odniesieniu do zapotrzebowania na pracowników określonych zawodów, w perspektywie ostatniego roku, widać bardzo wyraźnie zmiany na lokalnym rynku pracy. W I półroczu 2013 roku zanotowano 4 zawody deficytowe, natomiast w analogicznym okresie 2014 roku 15. Obserwując dane z lat ubiegłych można stwierdzić, iż z roku na rok tzw. zawody deficytowe zmieniają się. W I półroczu 2013 roku najbardziej deficytowymi zawodami były: przedstawiciel handlowy, robotnik gospodarczy, kucharz, pracownik ochrony fizycznej bez licencji. Z kolei w I półroczu 2014 roku najbardziej poszukiwanymi na rynku pracy byli: malarze konstrukcji i wyrobów metalowych, doradcy klienta, murarze, zbrojarze, cukiernicy, pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food, robotnik gospodarczy, przedstawiciel handlowy, recepcjonista. Ponieważ bezpośrednia obserwacja lokalnego rynku pracy nie zawsze pokrywa się z rezultatami statystyk, niezbędne jest opatrzenie tych rezultatów komentarzem. Sopot będąc stosunkowo niewielkim miastem o jednej z najniższych stóp bezrobocia w kraju, umiejscowionym w centrum Trójmiasta, na styku dwóch największych w województwie rynków pracy, stanowi wyjątkowo specyficzne środowisko. Niewielu mieszkańców miasta pozostaje bez pracy. Do ich dyspozycji są wolne etaty oferowane zarówno przez pracodawców gdańskich i gdyńskich. Pojawienie się na czołowych miejscach w rankingu zawodów deficytowych powyżej wskazanych zawodów – nie oznacza, iż są to zawody, na które sopockie firmy nie mogą znaleźć pracowników. Na taką konfigurację w rankingu wpłynął fakt, tworzenia rankingu na podstawie procentowego wskaźnika deficytu/nadwyżki. W przypadku zgłoszenia do Urzędu 2 wolnych miejsc pracy w danym zawodzie, w którym brak zarejestrowanych bezrobotnych, mamy do czynienia ze 100% deficytem. Natomiast w przypadku zgłoszenia do Urzędu 100 wolnych miejsc pracy w danym zawodzie, w którym zarejestrowanych jest 50 osób (czyli brakuje jeszcze 50 osób aby zaspokoić potrzeby kadrowe firm) – mamy do czynienia tylko z 50% deficytem.

Pojawienie się w powyższym rankingu zawodów tzw. technicznych jest spowodowane rosnącym zapotrzebowaniem na wykwalifikowany personel techniczny. Rozwijający się na terenie Trójmiasta przemysł stoczniowy i konstrukcji stalowych powoduje coraz większe zapotrzebowanie na pracowników z tych branż tj. m.in.: malarzy konstrukcji i wyrobów metalowych oraz zbrojarzy. Wielu pracodawców uważa, iż pomorski rynek pracy jest już wydrenowany z pracowników z branż tzw. ciężkich i decydują się na sprowadzanie specjalistów z zagranicy. Jeśli chodzi natomiast o murarzy, w 2014 r. widoczne było zapotrzebowanie na pracowników posiadających specjalistyczne umiejętności, takie jak

murowanie „wymurówek kwasoodpornych”. Niestety o takich specjalistów na trójmiejskim rynku było niezmiernie ciężko.

Pojawienie się w ww. rankingu zawodów typu: recepcjonista, pomoc kuchenna, kucharz, a także sprzątaczką biurową, ma oczywiście związek z typowo turystycznym charakterem Sopotu. Niezwykle udany dla branży turystycznej i gastronomicznej letni sezon 2014 r., który rozpoczął się już z początkiem maja, spowodował zwiększone zapotrzebowanie na pracowników z tej branży.

Najlepsza sytuacja na rynku pracy istnieje wówczas gdy, wskaźnik intensywności znajduje się w przedziale pomiędzy 0,9 a 1,1. Oznacza to, że popyt na siłę roboczą równoważy się z jej podażą. W I półroczu 2014 roku w przeciwieństwie do roku 2013 brak było zawodów zrównoważonych. W roku 2013 zawodami zrównoważonymi były: sekretarka, rejestratorka medyczna, gospodarz domu, tokarz w metalu, elektromechanik i piekarz.

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki oraz średnią liczbę ofert w miesiącu, za najbardziej nadwyżkowe zawody na terenie Sopotu należy uznać zawody umieszczone w tabeli poniżej. W badaniu za nadwyżkowe uznano zawody, których wskaźnik wyniósł mniej niż 0,9 oraz złożono co najmniej jedną ofertę pracy w miesiącu.

Zawody nadwyżkowe w Sopocie w I półroczu 2014 roku

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	522301	Sprzedawca*	0,0286
2.	216101	Architekt	0,1250
3.	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,1667
4.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	0,1667
5.	225101	Lekarz weterynarii	0,2000
6.	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,2000
7.	931301	Robotnik budowlany	0,3077

8.	214303	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	0,3333
9.	411004	Technik prac biurowych*	0,3846
10.	228301	Fizjoterapeuta	0,5000
11.	311504	Technik mechanik*	0,5000
12.	334306	Technik administracji*	0,5000
13.	712601	Hydraulik	0,5000
14.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,5000
15.	751204	Piekarz*	0,5000
16.	412001	Sekretarka	0,6667
17.	331301	Księgowy	0,7500
18.	513101	Kelner*	0,8333

Z rankingu wynika, że do najbardziej nadwyżkowych zawodów należały: sprzedawca architekt oraz specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. Pomimo, iż sytuacja sprzedawców na lokalnym rynku pracy uległa polepszeniu w stosunku do roku ubiegłego, to w rejestrze nadal pozostają osoby, które z różnych powodów, często zdrowotnych, nie mogą lub nie chcą podjąć pracy w tym zawodzie.

Inaczej sytuacja wygląda w przypadku architektów. Jest to niewątpliwie zawód prestiżowy, cieszący się poważaniem społeczeństwa. Jego wykonywanie daje możliwość zrobienia międzynarodowej kariery. Trzeba jednak pamiętać, iż środowisko architektów jest bardzo „szczelne” i trudno znaleźć firmę w której absolwent architektury może zdobywać pierwsze doświadczenie zawodowe. Bez niego zaistnienie w środowisku architektów jest prawie niemożliwe. Należy również zauważyć, iż naturalną drogą kariery architektów jest zakładanie działalności gospodarczej. Wymaga to nie tylko posiadania pewnych umiejętności ale również kapitału „na start”, którego osoby młode często nie mają. Z obserwacji lokalnego rynku pracy można wywnioskować również, iż absolwenci architektury często nie znają programów komputerowych, które są niezbędne do wykonywania pracy architekta i to w oczywisty sposób nie pozwala na znalezienie zatrudnienia.

Innymi zawodami nadwyżkowymi, czyli takimi, na które podaż siły roboczej przewyższała popyt były: technik prac biurowych, technik administracji oraz sekretarka.

Pojawienie się tych profesji w gronie zawodów nadwyżkowych, kolejny raz potwierdza tezę, iż na lokalnym rynku jest zbyt dużo osób, które chcą pracować na stanowiskach biurowych. Zawody te, w szczególności wśród kobiet z wykształceniem średnim, są wymarzoną profesją.

Z notowań rankingu ubiegłorocznego w stosunku do bieżącego powtórzyło się kilka zawodów m.in.: sprzedawca, technik prac biurowych, technik mechanik i lekarz weterynarii.

Najwyższy wskaźnik intensywności deficytu w rankingu wg dużych grup zawodowych (o kodzie 2-cyfrowym) osiągnęli:

- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – (2,5667)
- Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki – (2,5000)
- Pracownicy usług osobistych – (1,9024).

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku w czołówce deficytowych, dużych grup zawodów nie pojawili się pracownicy usług ochrony. Nową grupą zawodowa są pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, którzy z miejsca drugiego na trzecie „zrzucili” pracowników usług osobistych.

Natomiast wg elementarnych grup zawodowych (o kodzie 4-cyfrowym) najwyższy wskaźnik deficytu osiągnęli:

- Malarze i pokrewni (11,5000)
- Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni (11,0000)
- Tynkarze i pokrewni (10,0000)
- Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy (10,000).

Najbardziej nadwyżkowymi zawodami według dużych grup zawodowych (o kodzie 2-cyfrowym) byli:

- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (0,0444)
- Specjaliści nauczania i wychowania (0,0588)
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania (0,0833)
- Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (0,1538)
- Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny (0,1667).

Według elementarnych grup zawodowych (o kodzie 4-cyfrowym) najbardziej nadwyżkowymi zawodami byli:

- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju (0,0455)

- Architekci (0,0833)
- Specjaliści do spraw reklamy i marketingu (0,1250)
- Kierowca samochodów ciężarowych (0,1667)
- Lekarz weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji (0,2000)
- Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych (0,2000).

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku w czołówce nadwyżkowych, elementarnych grup zawodów ponownie pojawili się tylko specjaliści do spraw administracji i rozwoju oraz specjaliści do spraw reklamy i marketingu. Pozostałe elementarne grupy zawodowe są to grupy, które nie pojawiły się w czołówce rankingu w roku ubiegłym.

Analiza zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Sopocie w I półroczu 2014 roku.

Porównując duże grupy zawodowe pod kątem wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia należy stwierdzić, że na 38 analizowanych, dla 6 grup zawodów (kod 2-cyfrowy) wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia wyniosła 0. Wartość maksymalną, równą 1,000, osiągnęła 1 grupa (pracownicy opieki osobistej i pokrewni). To ta grupa w najwyższym stopniu generowała bezrobocie. Na dalszych miejscach uplasowały się takie grupy jak:

- Kierownicy do spraw produkcji i usług (0,6250)
- Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych (0,5714)
- Pracownicy obsługi klienta (0,5294)
- Pozostali pracownicy obsługi biura (0,5000)
- Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni (0,5000)

W porównaniu z I półroczem 2013 roku, w powtórzyła się tylko grupa pozostali pracownicy obsługi biura.

Ranking grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Sopocie w I półroczu 2014 roku wg kodu 4 - cyfrowego objął 223 grupy, z czego dla 29 przyjęło wartość 1,000. Długotrwałe bezrobocie dotknęło w największym stopniu przedstawicieli takich elementarnych grup jak:

- Barmani (1,0000)
- Farmaceuci (1,0000)
- Nauczyciele kształcenia zawodowego (1,0000)

- Lektorzy języków obcych (1,0000)
- Lekarze bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji (1,0000)
- Agenci ubezpieczeniowi (1,0000)
- Agenci do spraw rynku nieruchomości (1,0000)
- Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia (1,0000)
- Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej (1,0000)
- Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi (1,0000)
- Listonosze i pokrewni (1,0000)
- Monterzy i serwisanci sieci instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (1,0000)
- Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy (1,0000)
- Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani (1,0000)
- Spawacze i pokrewni (1,0000)
- Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi (1,0000)
- Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr (1,0000)
- Organizatorzy konferencji i imprez (1,0000)
- Programiści aplikacji (1,0000)
- Pracownicy do spraw transportu (1,0000)
- Pracownicy domowej opieki osobistej (1,0000)
- Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży (1,0000)
- Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku (1,0000)
- Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (1,0000)
- Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp (1,0000)
- Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany (1,0000)
- Asystenci dentystyczni (1,0000)
- Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych) (1,0000)
- Pakowacze (1,0000).

W porównaniu z I półroczem 2013 roku w czołówce powtórzyły się grupy: farmaceuci, pracownicy ds. transportu, asystenci dentystyczni. Grupy, których nie było w 2013 roku, a

pojawiły się w roku 2014 byli m.in.: barmani, pakowacze, lektorzy języków obcych, programiści aplikacji, spawacze i pokrewni.

Najniższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia wśród elementarnych grup zawodowych przyjęły takie grupy jak:

- Ślusarze i pokrewni (0,1111)
- Malarze i pokrewni (0,1111)
- Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni (0,1250)
- Pracownicy ochrony osób i mienia (0,1429)
- Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania (0,1667)
- Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych (0,1667).

Oznacza to, że osoby bezrobotne w powyższych zawodach, nie pozostawały długo bez zatrudnienia, stosunkowo szybko powracając na rynek pracy.

Analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w Sopocie w I półroczu 2014 roku.

W I półroczu 2014 roku najliczniej rejestrowali się bezrobotni, których ostatnie miejsce pracy wg PKD należało do sekcji:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (123 osoby)
- Działalność niezidentyfikowana (77 osób)
- Pozostała działalność usługowa (66 osób)
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (47 osób)
- Budownictwo (38 osób).

Trudno powiedzieć jak w powyższych sekcjach faktycznie przedstawiała się struktura zawodowa osób rejestrujących się. Brak możliwości właściwego zakwalifikowania i zarejestrowania osoby bezrobotnej wynika bardzo często z faktu, że pracodawcy nie korzystają z dostępu do kodów zawodów w nieumiejętny sposób określając stanowisko pracy oraz z faktu, że sami bezrobotni często nie umieją określić jak profesjonalnie nazywało się ich stanowisko pracy.

W każdej z ww. sekcji liczba zarejestrowanych w I półroczu 2014 roku bezrobotnych znacznie przewyższała liczbę składanych w Urzędzie ofert pracy. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego w rankingu powtórzyły się wszystkie sekcje.

Najgorzej sytuacja przedstawiała się w obrębie sekcji:

- Działalność nie zidentyfikowana – gdzie na 77 osób nie przypadła żadna oferta pracy
- Pozostała działalność usługowa – gdzie na 66 osób przypadły 4 oferty pracy.

Najwięcej ofert pracy w I półroczu 2014 roku zgłosili pracodawcy, których działalność zaliczana jest do sekcji PKD:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 115 ofert pracy
- Przetwórstwo przemysłowe – 68 ofert pracy
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 57 ofert pracy
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 41 ofert pracy
- Budownictwo – 34 oferty pracy.

W analogicznym okresie ubiegłego roku najwięcej ofert pracy, zgłoszono w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy według PKD w Sopocie w I półroczu 2014 roku.

Odnosząc się do danych zawartych w zestawieniu struktury bezrobotnych zarejestrowanych w I półroczu 2014 roku oraz zgłoszonych ofert pracy według PKD, sekcją PKD, która wygenerowała największy procent bezrobotnych była sekcja - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 21,96 %. Ponadto

najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2014 roku według sekcji PKD było w sekcjach:

- Działalność nie zidentyfikowana - 13,75%
- Pozostała działalność usługowa - 11,79%
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.- 7,85%
- Budownictwo – 6,79%.

Procentowo najwięcej ofert pracy w I półroczu 2014 roku zgłoszono w sekcjach PKD takich jak:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 30,58%
- Przetwórstwo przemysłowe – 18,08%
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne –15,16%.

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w Sopocie w I półroczu 2014 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Ranking ten obejmuje 38 dwucyfrowych grup zawodów, wśród których dla 15 grup nie było szansy na uzyskanie oferty - czyli w tym wypadku wskaźnik wynosił „0”. Byli to m.in.:

- Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych
- Leśnicy i rybacy
- Technicy informatycy
- Kierownicy do spraw zarządzania i handlu
- Monterzy
- Rolnicy produkcji towarowej
- Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych.

Największe szanse na uzyskanie oferty miały grupy:

- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie (1,000)
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) (0,4843)
- Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki (0,3846)

- Pracownicy usług osobistych (0,1569)
- Pomoce domowe i sprzątaczk (0,2626).

Ponadto ranking ten obejmował 223 grupy zawodowe (kod 4 - cyfrowy), wśród których dla 170 grup nie było szansy na uzyskanie oferty - wskaźnik wynosił „0”.

Uzyskanie oferty było możliwe w przypadku 52 grup zawodów, szczególnie:

- Murarze i pokrewni (3,8333)
- Tynkarze i pokrewni (3,3332).

W analizowanym okresie wskaźnik szansy uzyskania oferty przyjął wartości MAX dla jednej grupy, byli to fizjoterapeuci.

Wnioski

W stosunku do I półrocza 2013 roku, w I półroczu 2014 roku w Sopocie nastąpił dość duży (o 57osób) spadek liczby osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni. Napływ ofert pracy, które zgłoszono w Urzędzie w I półroczu 2014 roku był o 100 ofert większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Można zatem stwierdzić niejaką poprawę sytuacji na sopockim rynku pracy.

Porównując raporty z analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych z ubiegłych lat zaobserwować można pewne zmiany, zarówno w strukturze zawodowej osób bezrobotnych, jak i w strukturze zgłaszanych do urzędu ofert pracy. W I półroczu 2014 roku najbardziej poszukiwanymi na sopockim rynku pracy byli: robotnik gospodarczy, doradca klienta, przedstawiciel handlowy, murarz, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, oczyszczacz konstrukcji stalowych oraz kucharze. Z kolei zawodami nadwyżkowymi były takie zawody jak: sprzedawca, architekt, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, kierowca samochodu ciężarowego.

Do tut. Urzędu wpływa niewiele ofert pracy z terenu Sopotu. Sopoccy pracodawcy najczęściej dysponując ofertami pracy sezonowej dla: barmanów, kelnerów, kucharzy, pomocy kuchennych - rekrutują pracowników na własną rękę, umieszczając w oknach wystawowych lub innych eksponowanych miejscach swoje ogłoszenia. Zamieszczają także ogłoszenia w prasie lokalnej oraz internecie. Rzadko korzystają z pośrednictwa Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni.

Sopot utrzymuje jedną z najniższych stóp bezrobocia w kraju - 30.06.2013 r. stopa bezrobocia

w Sopocie wyniosła 4,4%. W porównaniu z I półroczem 2013 roku nastąpił spadek o 0,4%. Jego mieszkańcy pozostawali w najbardziej korzystnej sytuacji spośród mieszkańców Trójmiasta. Dzięki dogodnemu położeniu oraz dobrze zorganizowanej komunikacji miejskiej bez problemu mogą podejmować pracę w Gdyni, Gdańsku, Rumi oraz Wejherowie.